

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
 Élévire . . . 3 > — >
 Negyedévre . . . 1 > 50 >
 Egy óra . . . — > 50 >
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádasy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Kossuth a függetlenségi pártkörben történetéről.

Kossuth levélben is nyilatkozott arról a szakadásról, mely a függetlenségi pártkört ujabban ismét két részre osztotta. Levelet irt Polónyihoz, ennek egy régebbi levelére válaszolva olyképen, hogy most már a beállott szakadásról is elmondja véleményét, ami akkor, mikor Polónyi a levelét Kossuthhoz intézte, még nem állott be.

Kossuth e levelét sokféleképen értelmezték az emberek. Másképp a megmaradt párt, másképp a kormánylapok és másképpen azok, kik ellenzékiek lévén, e szakadást a maguk javára, pártjuk növekedésére szeretnék fölhasználni, mesterségesen szitván a megbomlottak közt a viszálykodást.

Pedig Kossuth csak egyféleképpen irt; és fölöttébb jellemző arra, hogy mily piszkos politikát csinálnak odafönn az emberek egymás közt, mikor Kossuthnak félremagyarázhatatlan szavait ki-kí a maga céljaira csűrve-csavarva használja föl.

Kossuth nagyot üt az egyik félen épp úgy, mint a másikon. Nagyot üt azzal, mikor azt mondja — amit már mi is kifejeztünk a pártkör bomlásakor, — hogy de bizony urak, ebből a kérdésből nem lett volna szabad szakadást csinálnotok, s főképen nagyot hibáztatok, mikor elfelejtettétek, hogy legfőbb hivatástok az állam függetlenné tétele. Csak — ha ebben nem volna köztetek egyetértés — volna megmagyarázható a szakadás. De ti gyerekesek vagytok, áskálódtok, bolondoztok. S az öreg úr bizony ki mondja ezeket elég őszinteséggel és — talán ha más is úgy beárulkodott volna az öreg úr előtt Polónyiról is, mint ő tette ezt másokról,

hát majd még nagyobb őszinteséggel beszélt volna a Polónyi megférhetetlenségéről is.

Hibázott Eötvös, nagyot hibázott; mert ő sem tekintette a közös, a főzött s a kijelentések között nem létező különbséget csupán azért fessegette és hajtogatta, hogy ezzel oka lehessen a Polónyitól való szabadulásra. Pedig az igazi függetlenségi vezérnek el kellene tűrnie még Polónyi bántalmait is, amint Eötvösnek boldogult elődje, Irányi Dániel is mennyit tűrt el Polónyitól, mennyi gyanusítást, csak hogy az egységet fönntartsa. Hibázott Eötvös; de kétszeresen hibázott Polónyi, aki — mert ősidőktől így cselekszik — szintén nem igazi híve a függetlenségi pártnak. Az igazi függetlenségi párti ember ily kevés differenzia, vagy igazán semmi differenzia miatt a mellék-kérdésben nem felejt el a főkérdést, nem felejt el a párt egyedüli célját, melyet el nem érhetni folytonos szurkapiszkálódással, sem pártközi szakadásokkal.

Vajha Kossuth levele észretérintené a haragosokat, vajha rendbe hozná a megbomlott elméket, s egy akolba terelné ismét a szétfutott nyáját.

A levél hosszabb kiindulás után rátérve a lényegre így szól:

Megírtam, hogy én a polgári házasság és anyakönyvek behozatalát annyira nem is csak a liberalizmus, hanem az egyszerű józan ész oly postulatumának tekintem, miként szégyennek és gyalázatnak tartom, hogy az Magyarországon már régen be nem hozatott s megírtam azt is, hogy annak behozatalát azért tartom a józan ész ily postulatumának, mert behozatalának elhanyagolása egyértelmű azzal, hogy az állam a polgárok társadalmi viszonyainak szabályozásában a maga szuverénitását abdikalja.

És kifejezést adtam annak is, hogy mit tekintek én pártjuk hivatásának; megmondtam, hogy legfőbb hivatásuknak az állami függetlenségre törekvést tartom. Ez az alap, melynek minden más tekintet alá kell rendelni, de azt semminek. És minthogy a közben is, míg a függetlenség kivivatnék, önök a közügyek intézése körül közömbösek nem maradhatnak s a törvényhozásban részvétellel lévén választóik által megbizva, nem is szabad maradniok; megmondtam, hogy a fennálló közjog keretében előforduló kérdésekben a valódi demokráciai szabadelvűség képviselői gyanánt kell a nemzet előtt állaniok.

Ezekből önként következik, hogy minő állást foglaltam volna én el önöknek május 19-diki értekezletén, ha pártjuknak tagja vagyok.

Hanem előre kell bocsátanom, hogy én az indítványt, melyet Eötvös Károly ur felvetett, szükségtelennek tartottam s tartom, minthogy annak lényege a függetlenségi és 48-as párt programjában bennfoglaltatik, a mint azt alább be is fogom bizonyítani; hogy vannak egyes képviselők, a kiknek nézete attól eltér, az azon programnak, mint a párt elvi álláspontjának teljes érvényben fennállását semmikép sem alterálja, mert azt a párt meg nem változtatta, sőt megváltoztatására tudtommal soha még csak indítvány sem tétetett. Tehát iparkodtam volna Eötvös urat szükségtelen indítványának megtételéről, őt arra is figyelmeztetve, lebeszélni, hogy a párt tömör egységének érdekében tartózkodnia kell ingerültséget provokálni, a mi pedig ha el nem áll indítványától,

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Néma szerelem.

Van egy rácsos ablak
 A merre én járok,
 Benne gyakran egy szép
 Szőke kis lányt látok,
 Körötte cserépből
 Nyúlnak a virágok.

Hej, de a kis lánynak
 Nincs közöttük mása,
 Olyan szép az ajka
 Édes mosolygása,
 Beszédés szemének
 Csodás ragyogása . . .

Szólni hozzá nem volt
 Soha bátorságom,
 De tán azért tudia,
 Hogy őt e világon
 Legjobban szeretem.
 Legjobban imádom!

Zoltán Vilmos.

Magánosan.

— Irtá: Csóka Győző. —

Itthon vagyok ismét; itthon az elhagyott, a kihalt szülői házban, hol daczára az augusztusi hőségnek, kellemetlen hideg fogadott.

A szobák oly üresek, pedig minden a maga helyén áll, miként állott akkor, mikor még nem nyomta teher a gyermek szívét, midőn gyermekem elszigeteltséggel nem ismerte a sze-

retet egyik azon nemét, mely romba dönti a szülők szeretettel épített légvárát, illuzióit, s a gyermek halad, önnön verte göröngyökön.

Ott a kert egyik zugában vadul bujádok az orgona virága, az utak, a gondozott virágágyak teli gazzal, téli facsemetékkal, — s ah, a gondozó kezek? . . . eltűntek, letarolta az irgalmatlan sors.

Megszűnt dobogni az a gondos, szerető kebel, mely repesve várta, hogy csak minél gyorsabban pördüljenek le a hónapok, míg eljő a nagy szünidő.

Ah, ha ilyenkor jó bizonyítvánnyal, örömtől repeső szívvel iramodtam anyám lakába, mily szeretettel, mily hévvel ölelte át az ő fiát, mindenét, reményét.

És reményeit, azokat a gondosan ápolt virágocskákat én töröltem el durva kezekkel, nem is sejtve tán, hogy önmagam boldogságát, üdvét taszítám el?

A házat őrző eb vadul morderi reám; majd, mintha megérténé, hogy jó úrnője halálával én vettem át a parancsoló szerepét, lecsendesül, — nem a régi, nem a kedves Kasztor már, — más, idegen névre hallgat.

Búsan gondolteli fővel haladok oda, hol a szerető anya pihen.

Némán tekinték körül, s tekintetem egy fehér márványlapon akad meg, közvetlenül boldogult anyám mellett, s e nevet olvasom: Daru Sabine, meghalt annó 18 * * évben, élt 19 évet.

Inogni érzém lábaim alatt a földet. Mily keserű fátum: egymás mellett egy viruló rózsaszál, és az élet küzdelmében, viharában kifáradt, pihenni vágyó asszony. Mindkettő — mindenem, — mi e földön volt.

Feledni hittem őt, hisz csak azért hagytam el anyámat, hazámat, — s ime e rideg márvány oly beszédés, oly fájdalmasan suttog szívemnek, megpengeti lelkemnek érzeke-vesztett hurjait. Ismét érzek, ismét hevülök, ismét mint egykor, — húsz évvel ezelőtt.

Nem is veszem észre, hogy anyám sirhalma épp oly tiszta, épp oly takaros, mint Sabine-é? Ki gondolzza? . . .

Letérdelek, már imát rebegek, mialatt képzeletem szárnyat kap és visszazárgulok rajta a multba. Oh, abba feledni vélt távol ködbe.

Beesteledett . . .

okvetlenül bekövetkezik, még pedig azért, mert érdemleges szempontból az indítvány szükségtelen lévén, a megtételéhez ragaszkodás, okkal vagy ok nélkül, kisebb nagyobb körben elkerülhetetlenül azon gyanura adand alkalmat, hogy az indítvány megtételénél az elvi szemponton kívül álló motívumok keverednek a játékba.

Ha nem sikerült volna Eötvös urat az indítvány megtételének felhagyására reá birnom (a mint a párt több tekintélyes tagjának fájdalom, csakugyan nem sikerült) s az indítvány szavazásra kerül, én egészen úgy jártam volna el, a mint Helfy barátom eljárta, rászavaztam volna az indítványra, mert a demokrácziái szabadelvűséget a párt hivatásai köze számítom; de ha az indítvány többséget nem nyer (a mint nem is nyert) én e miatt nem léptem volna ki a pártkör kötelekeiből, mért a pártbontás árt az állami függetlenségre törekvés érdekének, én pedig (a mint idézett levél-töredékemben is megmondám) azon nézetben vagyok, hogy a függetlenségre törekvés érdekének minden más tekintet alá kell rendelni, de azt semmi elképzelhető tekintetnek alárendelni nem csak nem kell, de nem is szabad.

Ez álláspontot vallom én magaménak.

Eötvös ur és Tarsai kiléptek, mert azt hiszik kilépésükkel, nem ártanak az állami függetlenségre törekvés érdekeinek, minthogy el vannak határozva megingatlan hűséggel küzdeni a magyar haza függetlenségének kivívására. Tudom, hogy ezt meg is teszik, e felől biztosít jellemük, de én mégis azt mondom, s a leghatározottabb meggyőződéssel mondom, hogy kilépésükkel ártanak a függetlenségre törekvés érdekeinek, mert engem az élet mestere a történelem arra tanított: hogy domus in se ipsam divisa desolabitur, a maga magával meghasonlott ház pusztulásra jut. Nem először figyelmeztetek erre, de szavam elhangzott, mint a pusztában kiáltónak szava. Sajnálom.

A pártkörből kilépés azzal indokoltatik, hogy a függetlenség elve ekkorig elválaszthatatlanul összekötöttnek tartatott az önök pártjánál a szabadelvű haladással. Becsületére válik a pártnak, hogy ez igaz; de ezt csak úgy lehetne a kilépés motíválására fordítani, ha a pártterkezetet több-

sége, mely május 19 én Eötvös Károly ur indítványát leszavazta, ez által annak adta volna jelét, hogy lelép a szabadelvű haladás utjáról.

Ez pedig nem történt, mert hiszen ugyanazon többség egyhangulag elfogadott egy határozati javaslatot, melyben ezeket olvasom:

„A párt az egyházpolitikai kérdésekben hiven ragaszkodik eddig elfoglalt álláspontjához, a mint az az 1884 diki programjában a választókhoz intézett Szózatban és a legutóbbi felirati javaslatban benne foglaltatik.”

Én utána nézettem, hogy mi van abban a felirati javaslatban s im ezt taltam: „Szükségesnek tartjuk a vallásszabadságnak törvényben kimondását, a házassági jognak a kötelező polgári házasságra alapítását” (a minnek a polgári anyakönyv természetes korolláriuma) s ezekkel kapcsolatban minden felekezet közt, úgy a házasságra, mint az áttérésre, valamint az egyházak és hitközségek szervezésére és kormányzására nézve a teljes egyenjogúság megállapítását s a telekezetek önkormányzati jogának biztosítását.

No én azt gondolom, hogy a kik azt vallják programjuknak, hogy ezen állásponthoz hiven ragaszkodnak, azokat csakugyan fonák dolog volna azon szuppozícióval terhelni, hogy leléptek a szabadelvű haladás utjáról, annál fonákabb dolog volna, mert ha ez lelépés, úgy a pártkör kötelekeiből kiléptek is leléptek a szabadelvű haladás utjáról, mert hiszen Eötvös Károly ur indítványa így szólott: „A függetlenségi és 48 as párt tagjai kijelentik, hogy a párt alapelveit változatlanul megőrzik, fenntartják s diadalra juttatni törek-szenek akként, a mint ez alapelvek — a képviselőház elé terjesztett felirati javaslatunkban — kifejtvék.”

No én még elsötétedő szememmel is látok annyira, hogy tudjam, miként e két nyilatkozat közt még csak annyi különbség sincs, hogy egyiket tizenkilencznek a másikat pedig nem annak, hanem egy híján husznak kellene nevezni, mert a kettő formailag és lényegileg is ugyanaz.

És ezen azonosságot a két program toldalékai sem csorbítják. Eötvös Károly ur két toldalékát (azt a „különösen az

egyházpolitikai kérdésekben” — is-t és a reakció elleni küzdés fogadalmát) én pleonasmusnak tekintem, mert a felirati javaslatához ragaszkodásban már mind a kettő bennfoglaltatik; az értekezlet többsége által elfogadott határozatnak első toldalékában az mondatik: hogy a párt feltartja magának a kormány előterjesztéseinek bírálati jogát; ezt szükségtelen volt határozatilag kijelenteni, mert e jog magában értetik, mivel nem lehet józan eszű ember, a ki azt kétségbevonná; a másik toldalék pedig az; hogy azon párttagok, a kik a még ismeretlen „egyházpolitikai” egyes javaslatok tárgyalásánál azokat el nem fogadnák, nem kötelesek e miatt a pártból kilépni; no ebből csakugyan nem lehet azt következtetni, hogy a párt a maga világosan kijelentett programját az eltérő párttagok nézetének alárendeli, hanem csak azt, hogy az állami függetlenségre törekvés érdekét minden más tekintetnek fölibe helyezi, a mi oly álláspont, melyet idézett levél-töredékemben én is magaménak vallottam, sőt a párt elengedhetetlen köteletségének nyilatkoztattam.

Én tehát e toldalékokkal a mindkét rész által magaménak vallott elvi álláspont azonosságát annyira nem látom alterálva, miként (bocsánatot kérek szavaim durvaságáért, de bizony-bizony mondom) kíséretbe jövök önöknek is, amazoknak is oda kiáltani, hogy ugyan ne bolondozzatok atyafiak, mit civakodtok, mikor iker-testvérek vagytok.

Elvi különbség az előadottak szerint önök közt nem forogván fenn, miszerint tisztában álljanak képviselő ur előtt neze-tem a válságos helyzet felől, még meg kellene mondanom, hogy miben találom én a pártbomlás beálltának okát és magyarázatát; meg kellene mondanom, hogy minő állást vélek én a viszonyok s a haza érdekei által indikálnak pártjuk számára a kormány iránt, és az ön becses levelének némely részeire, valamint a poléniában felmerült némely állításokra is meg kellene tennem észrevételeimet, de levelem oly csömörletesen hosszúra nyult, hogy szinte restellem elküldeni; hát én is, feltartva magamnak a bírálat jogát, most azon intéssel végzem írka firkámat, hogy: Urak, egyenlitsétek ki a szerencsétlen viszályt; a haza szent érdekei parancsolják, hogy annak módját találjátok; lehet találni, csak ne engedjétek tért magatok közt a „rechthaberei” hűségének és üz-zétek el társaságtokból a „csak azért is dongó” mániáját. Ne rekriminalgassatok, ne polemizálgassatok, mert az ingerel, hanem értekezzetek magatok közt indulat nélkül, barátságosan s meg fogjátok találni a kiegyenlítés módját. Áldásom reá!

Fogadja képviselő ur nagybecsü-lésem őszinte kijelentését és baráti üdvöz-letemet.

Kossuth Lajos, s. k.

A király és az egyházpolitika.

A B. H. kulissza-titkokat hoz ismét. Úgy értesül, hogy a király beleegyezett ugyan a reformok szönyegre hozatalába, mert azzal álltak elő, hogy csak ezzel lehet együtt tartani a kormánypartot; de mikor látta, hogy a reformokat az ország ellenzéssel fogadta, s hogy azok a főrendiházban is csak kis többséggel mehetnének keresztül, elhatározta, hogy idejekorán föl fogja oszlatni az országgyűlést. Ezt állítólag azzal okolja meg a király, hogy a jelenlegi országgyűlés nem kapott mandátumot a reformok proklamálására. De ha új választások után arról győződik meg, hogy

Éppen oly nyugalmas, oly hűs est van mint akkor, midőn . . .

Óh, hogy úgy fáj a visszaemlékezés, úgy szagatja a kebelemet. A nagy gesztenyesor alatt sétálgattam, ő oldalamon, csevegve egy-mással. Nem messze utánunk Sabine apja, anyja.

Majd egy padra telepedtünk.

Sabiné-vel szemben mindig félnék, tartózkodó voltam. Ma sem tudom, miként kezdtem, — megvallottam szerelmemet, s megragadván kezecskéit, ah, azokat a bájos piczi ujjacskákat, s mielőtt megakadályozhatta volna, ajkaimhoz emelém.

Ő vissza vonta s nem válaszolt.

Elébe térdeltem, nógattam, könyörögtem — szemeimbe könnyek túltak. Hát tehettem-e róla, hogy Sabint igazán, bensőséggel imádtam?

— Ugy-e, aranyos kis Sabin, ugy-e hát nem szeret? Oh könyörgöm, mondja meg. Nagybácsim beteg, — tán meg is halt, elutazom; mondja, visszatérjek?

— Én miattam ha soha se is. — Mondá daczos indulattal.

— Tehát örökre, mindörökre távozzam, hagyjam el hazámat, — kegyedet?

— Örökre . . . akár mindörökre. — Mosolygá hidegen.

— Oh kérem, mondja, tehát nem szeret?

— Nem!

*

Anyám megcsókolt, s keblire ölelve kért: amint lehet, térjek vissza.

Hamburg piszkos utcáin tévelyegtem pár napig, mig egy hajó Északamerikába vitt, melyeket csak húsz év múlva — a szenvedésektől megvénytve láttam ismét.

A kedves otthon kihalt, s az egyedüli még az is künn . . .

Sötét holdvilágtalan csillagos éjben térek hazafelé, és elhaladok Sabin háza előtt, — s szívem úgy elfogul, fölujhodik a rég behegedteknek hitt sebek sajtása. Oh ha egykor tudom, mily keserű tragédia fogja a mindennapi ember életét élénk színekkel kifesteni, soha, soha sem hagyom el a drága otthont, hogy most, megvényt csontokkal az emlékeknek éljek, azoknak a keserű, fájdalmas emlékeknek.

az ország többsége kívánni fogja e reformok életbe léptetését, úgy ő, a király, nem ellenkezik a magyarság akarataival szemben. E szerint — mondja az idézett lap — nincs kizárva, hogy őszszel föloszlatják az országgyűlést s így új választásoknak nézhetünk elébe akkor, midőn új pártok alakításán s más eféléken török fejüket az emberek és a legradikálisabb változások küszöbén állunk.

Hirek.

— **(Kossuth Lajos)** egészségi állapotáról igen megnyugtató hírek jöttek Turinból. A B. H. értesülése szerint az agg hazafi rendkívüli érdeklődéssel olvassa a Magyarországból érkező híreket és a függetlenségi párt ügyein kívül első sorban az egyházipolitikai kérdések iránt érdeklődik. Ezek a kérdések némi nyugtalanságot is okoznak neki, de egészségi állapota ennek ellenére igen jó. Ezelőtt tiz nappal kissé gyengélkedett; orvososa, Basso Arnoux, ekkor Londonba utazott s Kossuth nem akart más orvost hivatni; azzal biztatta környezetét, hogy majd kiheveri a bajt. Ma már ismét egészen jól érzi magát és naponkint megteszi kétórai gyalogsétáját.

— **(Czim-adományozás.)** A király Sával Kálmán pécsi törvényszéki elnöknek a kuriai birói czimet és jelleget adományozta.

— **(Blaskovich István)** kir. táblai elnök e hó 11-én visszaérkezett hivatalos körutjából, s a hó végeig újra ő vezeti a kir. tábla tanácskozásait. A fölügyelete alá rendelt s általa megvizsgált bíróságok vezetése körül mindenütt a legnagyobb rendet tapasztalta.

— **(Hymen.)** Kölgyessy Kálmán lengyeltői aljárásbíró hétfőn vezette oltárhoz Eiser János kereskedő leányát, Margitot — Jobaházi Döry István megyei tisztviselő eljegyezte Szébenyi Simon megyei árvaszéki kiadó leányát, Ilonkát.

— **(Lechner Gyula †.)** A városház tornyán s több középületen fekete lobogó hirdeti, hogy Lechner Gyula, a város rendőrfőkapitánya elhunyt. A régóta betegeskedő főkapitány, mint irtuk, Karlsbadban utaztában Linznél kénytelen volt kiszállni s a kórházba vitetni magát, ahol rajta Bremer dr., egyik legkiválóbb specialista orvos, nehéz műtétet hajtott végre. A beteg tovább is Bremer dr. kezelése alatt maradt: de ennek minden tudománya hatástalan maradt úgy, hogy a beteg ereje rohamosan hanyatlott. Napról-napra nyugtalanítóbb hírek érkeztek Linzből a családhoz és a városházára, s Lechner Antal pécsi tak. pénzt. üzemigazgató, a beteg bátyja szombaton el is utazott Linzbe. Hétfőn délben már a katasztrófa előszelét hozta a táviró, míg ugyanaznap este azt táviratozták Linzből, hogy Lechner Gyula ott délután két órákor kiszendetett. Az elhunytnak még életében kifejezett kívánságára a holttestemet ott Linzben helyezik örök nyugalomra. A temetés ott ma — szerdán — délután 4 órákor megy végbe, melyre Pécs város tanácsa képviselőiben Zavaros Péter tanácsnok, helyettes polgármester utazik föl Linzbe, magával vivén a városi tisztikar nagy és díszes pálmakoszoruját, melyen kék-sárga szalagon e fölírás van: „Pécs sz. k. város tisztikara — a felejtethetlen kartársnak.“ A család és a város tisztikara külön-külön adtak ki gyászjelentést, valamint külön-külön mondatnak gyászmisét is az elhunyt lelkiüdvösségeért, és pedig a család ma — szerdán — d. e. 8 órákor a belvárosi plébánia-templomban, a város tisztikara pedig holnap — csütörtökön — d. e. 9 órákor szintén a várostemplomban.

Lechner Gyula született 1842-ik évben Mohácson, a hol atyja gazdatiszt volt a püspöki urodalomban. Középkorait Pécsen végezte és jogtudományi tanfolyamokat a budapesti egyetemen hallgatta, melyeknek végeztével Koszits Szilárd akkor mohácsi ügyvédnél, patvarizált. Innét segéttanárul hívták meg a pécsi jogakadémiaiba, ez idő alatt letette az ügyvédi vizsgálatot és mint bejegyzett pécsi ügyvéd működött is. 1872-ben pécs-városi tanácsossá választották meg és ez idő óta folyton a városi szolgálatban volt mint tanácsos; 1884 óta mint választott rendőrfőkapitány, 1890. év óta mint élethossziglan kinevezett rendőrfőkapitány működött. 1880. évben öfölsége a koronás arany-éremkereszttel tüntette ki. Nehéz körülmények között vette át

a rendőrség vezetését, s azért a multak mulasztásait csak nagy nehezen és sokára tudta pótolni, ami mellett folyton lépést kelle tartani a policzia terén másutt fejlődő haladással, a rendőrintézmény iránt támasztott újabb és újabb követelményeket is ki kelle elégítenie; s mindezeknek a körülményekhez alkalmazkodva, lassan bár, de jóakarattal és igyekezettel felelt meg. Utódjául legtágabb körben Vaszary Gyulát, a most is helyettes főkapitányt, emlegetik, akinek biztos kinevezése elé megnyugvással néznek mindazok, akik a pécsi rendőrség belső ügyeit alaposan ismerik, s akik tudják minő munkával jár a főkapitányi állás és ki bir annak megfelelni.

— **(Halálozás.)** König Károly rézműves e hó 6-án, 50 éves korában elhunyt Pécsen. — Lichtblau Ágostonné, szül. Miltner Anna e hó 9-én, 50 éves korában elhunyt Pécsen. — Mayer Ágoston e hó 11-én 7 éves korában a difteritisz áldozata lett. — Kánya József e hó 13-án, 73 éves korában elhunyt Pécsen.

— **(Ferencz József vagy Első Ferencz József?)** Érdekes fölfedezést tett a B. H.-nak numizmatikával foglalkozó munkatársa, aki az új huszkoronás arany és egykoronás ezüst érmen közjogi hibát tatált. A két érmen ugyanis a királyra vonatkozó köriratban hiányzik a király neve előtt a római egyes (I.). Ugyanigy áll a koronaértékről szóló törvényben is, ami szintén közjogi mulasztás, s bele ütközik a kiegyezési első és második törvényezikelybe, melyek a most uralkodó királyt I. Ferencz József néven iktatták a törvénybe. Az a sok előtárgyalás, bizottság, a törvényhozás két háza, az a számtalan hivatalos kéz, melyeken a vert pénzek mintapéldányai keresztül mentek, mind fölületes munkát végzett s h. gyébe még nem is ismerte a magyar közjogot.

— **(Drága lesz a méz.)** A méhek a tartós esőzések következtében igen sokat szenvedtek. Általában panaszkodnak a méhészek, hogy a kis szorgalmas munkások nem voltak képesek még annyit sem gyűjteni, amennyi saját táplálásukra szükséges, s így a legnagyobb mézelő időben is etetni kellett őket, nehogy elpusztuljanak.

— **(Jutalomdíj Békefnek.)** A magyar tudományos akadémia hittudományi osztálya Békefi Remig dr. pécsi főgimnáziumi tanár- és egyetemi magántanárnak a pilisi apátság történetének megírásáért odaitélte a Horváth-féle alap 300 forintos jutalomdíját.

— **(Sztrájk-mozgalmakat támogató munkás-egylet.)** Az első pécsi munkás-betegsegélyző egyesület, mely a munkások biztosításáról szóló törvény szerint most alakul át, már ez előtt is szívesen táplálta kebelében a szocialista-eszméket, melyek idegenből ide becipelve itt még nagyobb veszedelmet okozhatnak, mint oda künn, a tulajdonképeni melegágyukban. A rendőrségnek nem egyszer volt szerencséje egy-egy szocial-demokratához, aki társaival együtt vagy terjesztette az említett egyletben a veszedelmes tanokat vagy onnét szopta maga is. Annyi bizonyos, hogy az az egylet jó talaja az efféle német gyártmányoknak, mely kevésbé a magyar munkásnak, inkább a bevándorlott idegen munkásoknak a kedvencz eledeleik. Idővel azonban képes ez a mi munkásainkat is megmételyezni, s azért jó lesz, ha a hatóság tartja a szeméit ez egyesületen. Biztos értesülésünk van arról, hogy most múlt vasárnap a munkás-betegsegélyző egyletben pénzt gyűjtöttek a sztrájkoló bányászok részére. A gyűjtőívén aláírt adományok összege természetesen koránt sem oly nagy, hogy azzal az egész sztrájkot támogatni lehetne; hanem sztrájk-mozgalmak elősegítésére mégis alkalmas, akármilyen kicsi legyen is az összeg.

— **(Üzletfőnökök figyelmébe.)** A „Pécsi kereskedelmi alkalmazottak betegsegélyző pénztárának“ igazgatósága fölkéri a cégfőnököket, hogy alkalmazottjaik május havi járulékát a kiküldött befizetési lapok és tagkönyvek bemutatása mellett fizessék be. A befizetések gyors teljesítése már csak azért is kívánatos, hogy a pénztár a miniszteri rendelethez képest a postatakarékpénztár chek és clearing forgalmába beléphessen s így a cégfőnökök ne legyenek a befizetések idejére nézve korlátozva az esteli órákra. Ezenkívül az alkalmazottjaik kilépését és hová távozását a tagkönyv beszolgáltatása

mellett a pénztárnál haladéktalanul jelentsék be s azon óra esedékes járulékot fizessék be, mint-hogy a cégfőnökök a törvény és alapszabályok értelmében alkalmazottjaik járulékát különben a bejelentések megtételéig sajátjukból kötelesek megfizetni. Új alkalmazott belépését a pénztárnál kapható bejelentési lapokon kell eszközölni.

— **(Szinházi műsor.)** Ma szerdán Follinus Aurél jutalomjátékául: „Diurnista“ fővárosi életkép 4 fől., először. Irta: Kövesi Albert. Ez a darab az elmúlt nyáron került először színre a budai szinkörben s annak kasszadarabja volt. Follinus Sanyaró Vendel szerepét játsza. Kivüle még Polgár, Dezséri, Kocsis Etel, Lévai Sári stb. vesznek részt a darabban. Csütörtökön Dálnoki János bucsuföllépteül és 25 éves színészi jubileuma alkalmából: „Czigány“ népszínmű 3 fől. Sziligetitől. Dálnokin kívül, ki Zsiga cigányt játsza, Dezséri, Zombori Ilona, Szathmári Zsuzsa, Perényi, Földvári, Pethes, R. Balog Etel játszanak tényező szerepeket. Pénteken: Komáromi Mariska első vendégfölléptével: „Szultán“ eredeti operett 3 fől. Verőtől. Szombaton: Komáromi Mariska 2ik vendégfölléptével: „Parasztbecsület“ opera 1 fől. Mascagnitól.

— **(Somogy megye marad utoljára?)** Óh nem, jó somogy megyeiek, ne tartssatok attól, amitől a „Somogy“ czimű lapotok fél, midőn ezeket írja: „Somogy megye marad talán utoljára. Ezelőtt néhány évvel a közgyűlésen szőnyegen forgott a megye monografiájának megírása; hanem miután részben gyűjtés után akarták megcsinálni, az egészben semmi sem lett. Zala, Baranya, és számtalan megye a milleniumra már iratják történeteiket; most meg Toinamegye határozta el monografiájának megírását és erre a célra 12 ezer frtot ad.“ Ne tartssatok semmitől, jó szomszédok, mert ha ti talán hátul maradtok is ebben, hát vigasztaljon benneteket az a tudat, hogy mi, Baranyavármegye, is ott leszünk, ahol ti, s maradunk legutolsóknak. Mert igaz, hogy vállalkozott valaki Baranya monografiájának a megírására, hanem a megye nem vállalkozott annak kiadására; mivelhogy ez a mi megyénk nem kulturmegye. Ezt jól jegyezzék meg azok, akik minket, baranyaiakat, holmi monografiák megírásával és kiadásával gyanusítva sértegetnek.

— **(Dálnoki 25 éves színészi jubileuma.)** Somogyi derék titkára Dálnoki Nepomuki János, ki Somogyinak direktorsága első évétől kezdve egész mostanáig törhetetlen hűségű és szorgalmas embere volt, holnap, csütörtökön tartja szinkörünkben bucsufölléptét és egyuttal 25 éves színészi jubileumát, egyik legjobb szerepében, Sziligetiti „Czigány“ának Zsigájában. Hirtelen történi az egész. Ezelőtt tiz nappal senki sem gondolta még, hogy Dálnoki távozni fog. De egy körülmény jött közbe. A magyar színészegyesület igazgató tanácsa Dálnokit a napokban a színészegyesület pénztárnokául választotta meg s hivatalát 8 nap alatt el kell foglalnia, a mi azt is jelenti, hogy a szinpadtól, annyi öröm és bánat tanujától, a melyen annyi lelkesedéssel és kitartással csüggött, bucsut kell vennie. Pályatársai ezt az alkalmat fölhasználták jubileuma rendezésére. Dálnoki 1878-ban kezdte a színészetet Horváth Zsigmond társulatánál. Szorgalma csakhamar elsőrendű színészsze emelték s mint komikus, később pedig mint kedélyes apa szívesen látott színésze volt a vidéki közönségnek. Változatos életpálya van a háta mögött. Volt idő, midőn 1873-ban a nagy kolera idejében Putnokon, Tóth Edével, ki akkor talán nem is sejtette, hogy a népszínműirodalom kimagasló alakja lesz, közösen nyomorogva a szinlapot hordták s nagy gondot okozott nekik a mindennapi kenyér megszerzése. 1876 óta azonban folytonosan nagy társulatoknál működött, s közben egy vidéki város bankintézeténél is nem jelentéktelen állást töltött be. Pécsen Aradi társulatával is megfordult. Mióta pedig Somogyi látja el színművészeti szükségleteinket, hűségesen vele jár Dálnoki is, úgy hogy már egészen pécsi polgárnak tartja magát. Holnapi jubileumára és bucsufölléptére, hiszszük, meg fog telni a szinkör.

— **(Megdöböntő halál- eset.)** A zákányi állomáson lévő utasok hétfőn este szomorú esetnek voltak tanui. Ott vacsorált ugyanis Czigly János m. a. v. főigazgató-helyettes, ki vacsora alatt hirtelen rosszul lett s mire orvos

segíthetett volna rajta, meghalt. Szívszélhűdés érte a főlebbvalói, kartársai és alárendeltjei által szeretett és tisztelt főigazgató-helyettest.

— **(A virágkocsikozó),** mely vasárnap a városközönséget bizonyos jóleső izgatottságban fogja tartani, ma is nagyobb érdeklődéssel találkozunk — legalább a hölgyek körében — mint a bányásztrájk. Nyakra-főre készülnek a virágdiszítések a kocsikra, lószerszámokra, biciklikre stb. A hölgyek, kik Szirmayné tanítványai voltak, most apropos értékesíthetik ügyességüket a virágkészítésben. Hogy ez a kocsikozó olyan látványosság lesz, aminő még Pécsen nem volt, annyi bizonyos, s a nőegylet jól számított, mikor ezt a programjába fölvette. A kocsik a Scitovszky-téren gyülekeznek s 3 órakor indulnak el az Iskola-utcán, Széchenyi-téren, király-, sörház- és Tetye-utczákon át fölvonulva a Tetytyére, a nőegylet nyári multságának helyére, ahol a tulajdonképeni korszak lesz. Itt a közönség s a kocsiban ülők apró virágcsokrokat szórnak egymásra az alatt, míg a kocsisor többször körülfordul a Tetytyén. A kocsikozóban való részvételre Zsolnay Miklós főrendezőnél és Kaufmann nőegyleti titkárnál lehet jelentkezni. A Tetytyét este magnézium gyertyákkal és lampionokkal, ezen kívül villam-lámpákkal fogják kivilágítani. A villamvilágítást a Ganz és társa cég pécsi megbízottja, Tomala mérnök fogja berendezni a Budapestről hozatott dynamogéppel és az özvegy Biedermanné által rendelkezésre bocsátott gőzmotor segítségével. Az ünnepély alkalmára Kéry Gyula hírlapíró „Junius” czimű albumot szerkeszt. Belépti díj személyenként 40 kr., gyermekek részére 20 kr. Jegyek előre válthatók Valentin, Domján és Engel Lajos könyvkereskedőknél.

— **(A szökevények harmadika.)** A télen Pécsről megszökött három katona sorsáról már irtunk annak idején, hírül adva, hogy kettejük utközben elszakadt a harmadiktól, kit sehol sem találtak s ki — fájdalom — pénzükkel együtt tűnt el, minek folytán ők tovább nem folytathatták utjukat, hanem hazatértek és itt önként jelentették föl magukat. Az eltűnt harmadik szökevény Kengyel Samu volt, aki a legelőmesebb volt mindhármuk között. Ő kijutott Amerikába, hova a szökevények igyekeztek s Chicagóból ír levelet itthon levő társaihoz. E levélben a P e s t i N a p l ó szerint azt írja, hogy nem szökött ő meg a többi társaitól, hanem midőn az amerikai hajó-jegyekért akart menni, Páris egyik utcájában éppen munkástüntetés volt. Meglátta ott őt egy rendőr, minden szabadkozása dacára is, karonfogta és a rendőrségi börtönbe kísérte, mint tüntetőt, hol két héttig ült fogva. Társai, persze ezalatt pénz nélkül lévén, igyekeztek hazatérni, míg ő, kiszabadulva a börtönből, áthajózott Amerikába. „Tudósítom önöket — írja Kengyel hazatért társaihoz — hogy Chicagóban vagyok a tolmácsigazgatóság irodájában. Fizetésem havonként 100 dollár, tehát 250 ft.”

— **(A pécsi női kereskedelmi iskola)** befejezte az idei tanfolyamot. A vizsgálatokon a 11 növendék az írásbelieket kifogástalanul végezte, míg a szóbeliekből kilencz jól és kettő kitüntetéssel tett vizsgálatot.

— **(Zongora- és ének-magán-iskolások előadása.)** Múlt szerdán szülők és más érdeklődők nagy számának jelenlétében mutatták be ügyességüket zongorán és ének dolgában a Baudysz Helén tanítványai. A tizenkét zongoráló és énekelő tanítvány között többnyire a tavaly kezdőket s ma már haladókat hallottuk szép sikerrel folytatni a megkezdett munkát; s ez alkalommal ismét meggyőződünk arról, hogy Baudysz Helén gondos zongora- és énektanítónő, aki helyes módszerével szép eredményt tud elérni.

— **(Gyanus holttest.)** Hétfőn a sásdi határban, az egyik árokban, egy férfi hulláját találták meg. A halottat nem ismerik. Valószínűleg itas állapotban esett az árokba, ahol megfulladt; mert külerőszak nyomait nem találtak a hullán.

— **(Hoffer Károly zombori dalárdista.)** A zombori kaszinó-egyleti daloskőr Hoffer Károlyt, kinek leánya Zomborban van férjnél, tiszteletbeli tagjává választotta, s erről diszokmányt küldött az ott is közkedveltségű Hoffernek.

— **(Szakértők tanulmány-útja.)** M u n c z h a r t Géza városi főmérnök, Herbert János gazd. tanácsnak, C z i r e r Elek dr. városi

főorvos és O t o c s k a Géza földbirtokos tegnap érkeztek meg külföldi tanulmányútkokról, mely alatt a városok egészségügyi, köztisztasági s egyéb nagyfontosságú intézményeit tették vizsgálódásuk tárgyává. A röczél, amiért ez utat megtették, az volt, hogy a csatornázási rendszert oly városokban tanulmányozzák, ahol — mint Pécsen — nincs folyóvíz, mely a kloakák tartalmát tovább vigye. Pécsen az öntözési rendszert ajánlta a terv készítője, Zellerin. Hogy ez a közegészségi szabályokkal nem ütközik-e össze, erre kellett más városok példáját látni. A szakértők, kik egész Koppenhágáig elkalandoztak, azzal a határozott meggyőződéssel tértek vissza, hogy az öntözési rendszer bátran és igen jól alkalmazható, csak azon földeket, melyeket a csatorna vízával öntözni fognak, talajcsövezni kell. Az így kezelt réteken ötször-hatszor kaszálnak egy évben, ami bizonyára nagyban fogja csábitani a környék földes gazdáit arra, hogy ez öntözést igénybe vegyék s földjeiken alkalmazzák. Télen a külföldi városokban is ráfagy a földekre a reá öntözött csatornák, azonban ebből semmi veszedelm sem származik, mert ilyenkor a rothadás nem folytatódik, a bacillusok és mikobrák nem tenyészhetnek és szaporodhatnak, büzt sem terjeszt a trágyafolyadék, szóval azt a pár téli hónapi látszólagos tisztátalanságot a földeken — a csatornázás által a városban elérhető közegészség és köztisztaság érdekében, és a földek értékének emelkedése tekintetéből is el lehet tűrni. A kiküldöttek — ha a tanulmányút tapasztalatait ily gyorsan föl lehet dolgozni — még e héten jelenést és javaslatot tesznek a tanácsnak, s ez még a jövő hétfőn tartandó közgyűlésnek tehet előterjesztést a csatornázás kérdésében.

— **(A polgári kaszinó rendkívüli közgyűlése.)** Junius hó 18-án délután 3 órakor a „Pécsi Polgári Casinó” rendkívüli közgyűlést tart, tárgy: jelzőlog-kölcsön fölvétele a házépítés ügyében.

— **(Az egészségügy államosítása.)** Az orsz. közoktatási tanács e hó 8-án tartott ülésében tárgyalta a kebeléből kiküldött reformbizottság egészségügyi javaslatát és azt egész terjedelmében elfogadta; azonban különösen hangsúlyozandónak határozta azt, hogy mennyire érdekében van az országnak és nemzetnek az egészségügyi szolgálatnak javítása, illetőleg államosítása s hogy az a költség, melyet arra fordítanak, s mely távolról sem oly nagy, mint a melyek más kulturális célokra, mint az igazságszolgáltatásra, népnevelésre stb. minden nehézség nélkül megszavaztattak; dúsan visszatérül a halandóság csökkenése, a betegülések kevesbedése és a nemzedéknek egészségben gyarapodása által. Az országos közegészségi tanács egyhangulag elfogadta a megyei főorvosok, járásorvosok, községi és körorvosok intézményének államosítását. A járásorvosokat, mint a járás egészségügyi tisztviselőit és a községi, ugy mint körorvosok működésének ellenőrzését a tanács jövőben is szükségesnek és az intézményt fentartandónak véli. A nagyterjedelmű munkálatot legközelebb a belügyminiszterhez fogják fölterjeszteni.

— **(Szilvórium-zamat a cognac ellen.)** A „Somogy”-ban olvastunk egy jóízűen megírt cikkelyecskét a mai cognac-szedelgés ellen, s mert magyaros zamat, nem röstelünk itt reprodukálni: „A c o g n a c. Csuda ital volt ez még pár évvel is ezelőtt. Ezt itta az egészséges ember; ezt kinek a toroka meggyuladt; a halálos betegnek is ezt írta az orvos; este lefekvéskor cognac; ha utra mentél a tarisznyádban, ha lefeküdtél a vánkosod mellett mindig csak cognac! Az utazók apró üvegekben hordták a mintákat a világ minden részéből; gyönyörű színt, még illatot is adtak neki, csak borillatot nem tudtak hozzá találni, mert hát biz annak a tenger sárga folyadéknak $\frac{1}{10}$ része aligha volt borból főzve. Hogyan is, hiszen ha 24–30 frtos borból (mert ez volt hectoliterje 90 és 91-ben) állítják elő a mennyei italt, ki birta volna kifizetni? Egy kis spiritusz, egy kis víz, szőlőmagolaj, hangyasav stb. összevegyítve, megtette hatását. Aztán ha még jól vegyítették volna, simán, finoman; de a spiritusz kiugrott belőle. S az ilyen egészségtelen zagyalékot árulták 2–3 sőt 4 frton üvegjéért, a szerint, a hogy a svindler egy, két vagy három bethlehemi csillagot varázsolts reá. Azután az ilyen cognacnak mérték uton-utszélén 40–50–60 kron akkora kis poharát, mint a gyűszű. 12–20 frtot

bevenni egy üvegből nem is tartozott a csudadolgok közé. A mi jó borbocognac volt, annak üvege 10–12–18 frt volt, tehát csak a tehetős emberek férhettek hozzá a gyógyszerárakban s pár renomirt kereskedésben; a többit csinálták, desztillálták a pancsolók s a jó közönség lépre ment. Folyt az aratás néhány éven át eszeveszetten; sok ember meggazdagodott, még több gyomorgöresöt kapott, míg rájöttek, hogy hiszen a cognac nagy része csalás, svindlerség, s most kezdenek visszatérni a jó szlivoviczához, melyet a szilvafa terem, a polgár is kifőz, s egészséges jó ital. Sok eszük volt azoknak a régieknek!

— **(Ürgék irtása.)** Az ürgék a tavasz folyamán nagyon elszaporodtak s a vetésekben sok kárt okoztak. A további kár megelőzése végett a főszolgabírák elrendelték az ürgék és höresökök irtását. A mohácsi járásban a községekbe beérkezett jelentések szerint 7689 ürgét és 262 höresököt pusztítottak ki. Duna-Szekesőn magán 2700 ürgét semmisítettek meg.

— **(A kis lottó megszüntetése.)** Wekerle pénzügyminiszter már legközelebb megkezdí a tárgyalásokat a kis lottó eltörlése, illetőleg az osztálysorsjáték behozatala iránt. Wekerle mint a „Magyar pénzügy” írja, az összes budapesti bankok és takarékpénztárak által alakítandó szindikátusra kívánja az üzletet bizni, mely szindikátus az ügyvezető intézetet maga jelölné ki. Ily módon az összes fővárosi pénzügyintézetek részt nyernének az igen jelentékenynek ígérkező osztálysorsjáték üzletnél.

— **(Megint a szigeti külvárosi pósta.)** A következő sorok közlésére kérték föl lapunkat: A Scitovszky-téren levő szigeti külvárosi póstahivatal, mely tulajdonképen a belvárosban van, eme czimbéli ellenmondáson kívül arról is nevezetes, hogy ott mindig sajátos szabályok és szokások uralkodnak, melyekről nem lehet tudni, hogy azok a póstátávirdaigazgatóságtól kerülnek-e ki vagy az ottani póstamester szives voltából. Ujabbán ismét merült föl valami, ami fölött, nem tudja az ember, hogy bosszankodjék e, vagy csodálkozzék. A szigeti külvárosi póstán — valószínűleg az ezüst egyforintosoknak a közönség közt forgalomban tartására való magasabb financia-politikai tekintetből — nem fogadnak el ezüst egyforintosokat, hanem azokkal a főpóstházhoz utasítják az embert. Igaz, hogy a pénzügyminiszter utasította az a d ó h i v a t a l o k a t, hogy az a d ó p é n z t á r a k ne fogadjanak el nagy mértékű ezüstöt, nehogy e továbbra is forgalomban hagyott pénz a közönség kezéből kifogyjon; de hogy mi értelme van ennek a rendeletnek a póstán való alkalmazása, azt nehéz megérteni. A pósta rendszerint azonnal ki is fizeti, ami beérkezik, a pósta forgatja a pénzt, ami az egyik ablakon bejön, az a másikon megint a közönség kezébe jut. S a pénzforgalomnak éppen e gyorsmozgásu közvetítőjénél szüntetik be annak a pénznemnek a forgalmát, melynek forgatását a pénzügyek minisztere szükségesnek tartja. Hát ha senki sem akarja elfogadni az ezüst egyforintosokat, ugyan hogyan fo r o g j o n az a pénz? Megengedem, hogy talán kezelési szempontból hagyják meg a külvárosi póstaéknak, hogy ezüst egyforintosokat ne fogadjanak el; de ez esetben arra kell figyelmeztetnem a rendelet kibocsátóit, hogy a pósta van a közönség kényelméért és nem a közönség tartozik a pósta kényelmét elősegíteni. Ha a közönségnek a kezén nincs más pénz, mint ezüstforintos — különösen most, mikor minden tényező azon dolgozik, hogy ezek a pénzek minél nagyobb számban forogjanak a közönség kezén — akkor a mellékpósthivataloknak is, legalább tíz forintig, el kell fogadniuk az ezüstforintosokat. Ugy hisszük, hogy e föl-szólalásunk szives meghallgatásra talál.

— **(A zónadijszabás eredményei az 1892-ik évben.)** A zónarendszer eredményéről a kereskedelmi minisztériumban statisztikai kimutatást állítottak össze, melyből kivesszük a következő érdekes részleteket:

Az elmúlt esztendő a személyforgalomra nézve nem volt kedvező, mert augusztus és szeptember hónapokban, föllépett a kolera. A magyar államvasutakon ennek ellenére a személyszállítás az előző évihez képest emelkedést mutat. A m. á. v. egész saját hálózatán a polg. utasok szállításából eredő bevétel 16,326,449 frtot eredményezett; tehát 906,710 frttal többet, mint 1891-ben. Az említett abnormalis viszonyok nélkül a személyforgalom egész évi bevételi

többlete bizonyára elérte volna az 1.5—1.6 millió forintot. Megjegyzendő, hogy az 1892. év volt egyúttal az első év, melyben a díjszabás az egész hálózaton érvényesült. Az 1892. év eredményei újból igazolják, hogy a zónadíjszabás, akármennyi kifogás érheti is annak egyes részleteit, fényesen bevált és megfelelt nagy alkotója várakozásainak.

— **(Az elcsábított kis cigányprimás.)** A szegzárdi úgynevezet koczábanda alig 15 éves kis primását, G a r a y Józst, ki özvegy édes anyját tartotta, elcsábította egy kétes hírű hölgy, kivel Mohácsra megszökött, hogy vadházasságban éljenek. A napokban a bánatos édes anyja haza tolonczoltatta Szegzárdra a kis szerelmes primást; de vele jött a kreol bőrű csábító is és ismét kerekét akartak oldani, mit azonban az anya észrevevén, egész cigányhaddal a szökevények után rohant. Az anya hadától körülvéve fiával és a csábítóval csakhamar olyan verekedést rögtönöztek, hogy bámulatára az egész utca népe összefutott. A kis primás szeretőjét hegedűjével védelmezte, mire a cigányok is — éktelen ordítással s hegedűiket használva fegyverül — oly erős csapásokat mértek egymásra, hogy a hegedűk dirib darabra töredeztek. A csatatérről a szerelmes pár bevért fejjel menekült Tolna felé; a szerencsétlen anya azonban tovább is nyomon követte őket.

— **(A szigetvári kath. legényegylet)** e hó 11-én a botykai erdőben zártkörű junalist rendezett, mely igen jól sikerült. A tánchelyiség csinosan volt földszítve lombfűzerekkel, zászlókkal és lampionokkal. A műsor változatosan volt összeállítva. A tagok szavaltak és énekeltek. Este pedig allegorikus előképeket mutattak be görögtűz mellett, melyek az ipart és művészetet s „Pannoniá“-t ügyes és izléses csoportosításban ábrázolták és látványt nyújtottak. Az előképekben: Burics Katinka, Burics Teréz, Csenterics Róza, Marton Etel, Marton Lina, Aschentrenner Erzsike, Bretter Ilon, Balog Mariska, Csonka Lina, Czinober Etel, Herz Lina, Maratics Hermin és Udvary Irma vettek részt. A fiatalság széles jövedvvel éjjelig járta. A négyeseket 70 pár táncolta.

*
A veszprémi égetteknek. W i n k l e r Vilma és K o v á c s Mariska m. kir. posta- és távirdahivatali kiadók Villányról huszonhárom forintot küldtek be hozzánk, mely összeget a veszprémi égettek javára gyűjtötték, s melyhez adakoztak: Stark Miksa 50 kr., Ifj Spitzer Hermann 50 kr., Reinold Gáspár 50 kr., Földvári Ádám 50 kr., Anhemán László 50 kr., B. Siegl 50 kr., Kohn Miksa 30 kr., Weingoldner Rezső 30 kr., Rük Ferencz (Virágos) 50 kr., Henk Antal 50 kr., Friedrich Ádám 30 kr., Várad József 1 frt, Klein Herman 50 kr., C. F. 50 kr., Király Antal 50 kr., Papp Gizuska 50 kr., Schvabach Sándor 50 kr., Gold Mór 50 kr., Wilhelm Taussig 50 kr., Haal András 50 kr., Zalay Jakab 50 kr., Kiss Albert (Ivánbtyán) 50 kr., Proksch Arthur 1 frt, Naredi 50 kr., Szokolyi Margit 1 frt, Heller Adolf 50 kr., Steiner Simon 50 kr., Günsz Giza 50 kr., Bader Bernát 50 kr., Weber Soma 30 kr., Fürst Kohn Ivánbtyán 40 kr., Litter István 60 kr., N. N. 20 kr., Müller Jakob 30 kr., Wagner József 30 kr., Steiner Dávid 30 kr., N. N. 20 kr., Fischer Márk 30 kr., Blumenstok H. 20 kr., Schön Mór Manó 50 kr., Krausz J. Kövesd 05 kr., Kohlbach József 20 kr., Schuth Vincez 1 frt, Flak Mór 50 kr., Winkler Vilma 50 kr., Kovács Mariska 50 kr., Czillinger Jolán 20 kr., Verty Béla Tapoleza 50 kr., Czillinger József 55 kr., összesen 23 frt. Az összeget a pécsi polgármesteri hivatal utján rendeltetése helyére juttattuk.

Ostromállapot a bányatelepeken.

Szombat óta valósággal ostrom alatt álltak az összes bányatelepek, de legkivált Szabolcs-község, ahol hétfőn csakugyan megtörtént az előre sejtett összeütközés. Szombaton a kitűzött órára csak kevesen mertek jelentkezni, hogy munkába álljanak, mert az erőszakosabb elemek visszatartották őket. Mindazonáltal vasárnap a megyei és városi hatóság is fölsőbb meghagyás folytán — úgy állapotodott meg, hogy ha csak lehet, elkerüli a kitolonczolást, s a bányagazgatóság is amnesztiát ígért még a

bujtogatónak is, ha nem izgatnak tovább és valamennyien munkába állnak. Arra azonban szigorúan kötelezte a megyei hatóság a sztrájkolókat, hogy Szabolcs község házait hagyják el, t. i. akik ott mint vendégek tartózkodtak, mert a „vendégszerető“ (?) Szabolcs község, mely egy héttel ezelőtt az összes sztrájkolókat befogadta s nekik menedéket és élelmet adott, maga könyörgött a hatóságnál, hogy a sztrájkolókat minél előbb szorítsa ki Szabolcsból, mert a sztrájkolók kieszik őket mindenükből.

Ennélfogva hétfőn délután, míg egyes tárnáknál egyes munkára jelentkező csoportok jelentek meg, addig Szabolcsban a nyakasabb elemeket, kik a hatóság rendeletét végrehajtó csendőrökkel szembeszállottak, a csendőrök házról házra járva karhatalommal vonszolták ki bűvő helyeikről. A csendőröknek a gyalog katonaság segédkezett. Eközben több csendőr, de még több munkásember szenvedett jelentékeny sérüléseket.

A templom előtti téren nagy népsokaság gyűlt össze, mely mindinkább fenyegető állást vett. Utóbb már kövekkel is hajigálózta a hatóság tagjaira. Erre a Mohácsról még szombaton iderendelt huszárság attakot intézett a sokaság ellen. Ez, a lovasokat kijátszani akarva, egy sövénynyel kerített dombos helyre huzódott, azonban a huszároknak pár pillanat kellett ahhoz, hogy a sövényt leszabdálja s átugrasson a megrémült tömeg közé.

Ami ezután következett, az hajmeresztő látvány volt. A több száz főre menő sokaságból egyetlen egy ember se került ki onnan ép bőrrel. Kilencz munkást nehéz sebekkel borítva vittek kórházba, a csendőrök pedig ezalatt a főczinkosokat fogdosták össze s vasra verve őrzik a község házán. A szétzavart munkások elszéledtek, több csoport a város felé vonult. Ezek ellen a városház udvarára egy század honvéd gyalogságot rendelt ki a katonai parancsnokság a rendőrkapitányság megkeresése folytán, hogy az esetleg megkísérlendő zavargást itt a városban lehetetlenné tegye.

Tegnap — kedden — reggel a már eddig is csoportonként munkába állottakon kívül mintegy százhusz munkás jelentkezett munkára még az András- és Schroll-aknában is, ahol pedig már a sztrájk kezdete óta szünetelt a munka. Tegnap délután a sztrájkolóknak fele munkába állott, s este olyan volt a hangulat, hogy ma reggelre még a többi is munkába áll.

Művészet, irodalom.

A szinkörből. Pénteken tömött ház előtt lépett föl S o m o g y i igazgató a „Szegény ifjú története“-ben, melynek főhőse Odio Maxime, egyike legjobb szerepeinek. Ezt — fiatalabb színész korában — a nemzeti színházban is játszta, s rokonszenves alakításával ott is tetszést aratott vele. Hogy ezáltal milyen hatást gyakorolt, játéka a hallgatóságra, arról a fölvonások után fölhangzó tapsok és a sokszoros kihívások szóltak referáda helyett. Mellette igen dicséretes összjátékkal tették kitűnővé az érzékeny játék előadását R. B a l o g Etel, S o m o g y i n é, T ó t h Antal, ki az öreg Laroque rémlátásaival nagy hatást keltett, K ö r m e n d i, a jólelkű Alain szolga karakterisztikus alakításával, sőt a még kezdő számba menő P o l g á r n é Kovács Mariska is (Helene, társalkodónő), aki néhány jelenetben valóban meglepő haladásról tett tanúságot. — Szombaton „Angot“ operett került színre jó előadásban, — a Ney-hangverseny miatt nem nagy számú közönség előtt. Ismét K o c s i s Etel illeti az első dicséret szó, aki Cloirette-be annyi eleveniséget, igaz, természetes pajkosságot öntött, dalt oly bensőséggel és hévvel énekelte, hogy ebben a szerepében elért sikere méltán sorakozhatik ahhoz, melyet Fanchon asszony leányával, melyet nálunk: kreált, vivott ki. Jól énekel s kellő melegséggel adta szerepét K á l l a i Luiza is (Lange), ki Kocsis Etellel együtt a második fölvonásbeli kettőssel megérdemelt tapsokat kapott. A férfiak közül D e z s é r i (Larivaudiere), F o l l i n u s (Treniez) és P o l g á r (Pomponet) közderültséget keltettek, S z. N a g y Imre énekével meg lehetnének elégedve, hanem a játék! Az ma is szintelen és tele tenorista-modorossággal. — Vasárnap két előadás: délután „Csizmadia mint kísértet“, este „Quasimodo“ — mindkettőnél tele ház, zsúfolt karzat.

* **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből,** melyet a legjelesebb irodalom- s művelődéstörténet írók közreműködésével B e ö t h y Zsolt szerkeszt, megjelent a hatodik füzet, az előbbiekhöz hasonló gazdag tartalommal és illusztrációkkal. A mostani füzetben Kardos Albert befejezi a XVI. század vallásos irodalmának méltatását, Hegedüs István a XVI. századbeli humanista hagyományokat ismerteti, Szilágyi Sándor e század történetirodalmáról értekezik, Hajnik Imre, a régi magyar jogéletről és Werbőczy nagyhirű Hármaskönyvéről értekezik, Végül Szilágyi Áron kezdi meg a XVI. századbeli lyrai költészet méltatását. A füzetet érdekes illusztrációk teszik még becsesebbé. A Képes Irodalomtörténetből minden két hétben jelenik meg egy-egy füzet, 40 krajczárnyi árban. A füzetek minden könyvkereskedésben kaphatók. Előfizetés 10—10 füzetre 4 forintjával az A t h e n a e u m könyvkiadóhivatalához (Budapest, Ferencziek tere 3.) vagy bármely hazai könyvkereskedőhöz czimezhető.

Ney, Semsey, Liedl.

— Akkord maradványok a hangversenyből. —

Azt tartja a közmondás: két dudás egy csárdában nem fér meg. És mégis azt tapasztaltuk mult szombaton, hogy a vén Hattyu rozoga s vasdorongokkal megpántolt nagy termében hárman is megfértek. És hozzájuk szegődött még egy negyedik névtelen hős is, a zongorista. Ejh! hol állnánk a művészettel, ha sok ilyen dudással kérkedhetnénk filloxerával bővelkedő szomorú hazánkban.

*
Közönség oly szép számmal volt, mely ha háromszor annyi lett volna is, még sem nyomta volna szét ennek a „terem“-nek csufolt pajta omladozó falait. De ami közönség volt, az aztán válogatott minőségű, szakértő elem volt. Ott volt Amtman Vetter is, ki új operáját akarta előadatni a művészekkel, mivel Pécsen erre alkalmas erőket nem talál.

*
Nem voltak ott sokan, akiknek illett volna ott lenni. Legkiadóbb számmal voltak azonban azok, kik Valentin kitüntető figyelmét és gavallérságát viszonzandó, minden áron riadó tapsra kész elhatározással jöttek el művészeket látni és hallani. De nem is volt elégedettebb s boldogabb arc látható, hogy czég szerinti elnevezéssel éljek, mint Valentin Károly fiáé; mert nagyobb tapsot akkor sem arattak importált művészei, mikor neki is bő aratása volt ily esték után, azaz mikor a mai est fedezetét is szerencsés volt maga, illetve a szereplő művészek részére biztosítani. És sugta is a környezetének, hogy a szombati praxisát még egyébkör is meg fogja cselekedni.

*
Különben Valentinról, nagylelkűségétől, vállalkozó nemes tulajdonaitól eltekintve, még egyéb fölfedezést is tettek ez estén. Azt, hogy ő a város legszebb embere. Van is neki sok irigye. Egész este örökös, elégedett mosoly volt arculatán látható, mint amilyeneket földült fazekasok szoktak improvizálni. Nyugodjék békével! Legyen neki könnyű a deficit!

*
A művészek szereplését illetőleg a czimbéli utolsó volt az első bemutatkozó. A hegedűt ügyesen kezeli, finoman, érzéssel s szalonosan, nagyobb technikai kötéltáncz produkálása nélkül. Pedig ezt rosszul tette, mert nem tudja, hogy a mi publikumunknak idegeit csakis az olyan sartomortálékkal lehet fölcsiklandozni. Így aztán nem csoda, ha finyás nagy uri flegmával találkozott hegedű játéka. Ehhez járult még az, hogy egynémelykor művészeti csuszamlás is esett meg rajta. Szinte kétséges, hogy haza kerül-e ép-kéz láb?

*
De ez nem is csoda! A mi specziális utcai kövezetünk ilyenre könnyen rásegíti az embert. Megegett ez a pécsi utcákon jártasabb embereken is. A télen is a tb. alkaptány úr törte el a kezét szintén az átkos pécsi flaszter mián és utána fölcuszott erősen a homloka; de ez még nem lett légyen nagy veszedelem, mint az, hogy ezen sajnálatos eset óta, házasság élet után vágyódó nősülési rohamai vagynak. Uram irgalmazz neki!

Ney eleinte oly haragosan kezdte mély basszussal, mintha azokat akarta volna összeszidni, akik nem voltak jelen. Majd simábban folytatta, hízlegőleg, mintegy a jelenvoltaknak fejezve ki háláját lágyan, szívet fölemelőleg magasztos árnyalatokkal. Többed magammal különös figyelmünk tárgyává tettük Lujzi bácsit, az Amtmanként szenvedélyes pécsi dalárdának univerzális bassistáját. Nem tudom, visz e Ney haza a hangjából valamit, mert úgy vettem észre, hogy Lujzi bátyánk ezt tisztára elleste. Azt az argusi, mozdulatlan figyelmet tanusította, melyet lesben álló oroszlán tanusit zsákmánya elkapása előtt. Egynémelykor le is akarta kontrázni — úgy látszott; mintegy jelezve láttam azt az energikus föltevést, hogy „Vagyok olyan legény mint te, vágok olyan rendet mint te s fujok olyan basszust mint te.“ De a közönség is mintegy kérdőleg tekintett rá Neynek egy-egy mély aktusánál: „No hát erre — Lujzi bátyánk — hogyan vág a bajusz?“

Méltó párja volt Neynek Semsey Mariska, pedig nem is neje Neynek. Megnyerő szinpadialak, elegáns toalettben, mire leginkább hölgyeinknek látszott a szemük fölnyilni. Szép garde-robes-ja mellett pompás coloraturája van.

Summa summarum: szép dolog volt ez a hangverseny így nyáron is; de hát még milyen szép lett volna — télen! Téli uszoda, nyári hangverseny: édes méreg, keserű méz

Dr. Biczegő.

VEGYESEK.

Párisi látszóvek, hő, és lég-súly mérők; legjobb arany, ezüst, állany és teknősbéka-csont szemüvegek, orrcsüptetők legfinomabb kristályüvegek és hegyijegecsekkel gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznél Király-utca Hattyu épület.

Csarnok.

Sétáim a szabad természetben.

Irta: Fuchs Ádám.

(Folytatás)

A Tettye déli oldalán volt hajdanában az evangéliumi halászköz főbjeinek laka. Itt ültek ők vigasztaló altatás- és az ókorból származott álomképek rejtelmes szigonyával az emberiségi fejlődés és az idő folyamata mellett, hogy azon halacszkákat, melyek a szabad árban jól érezve úszkáltak, az egyház dogmatikai álló vizei számára halászsák. E hajdani tündérpalota most bús dűledék. Dicsősége porba omolt. Irigykedve s komoran néz le a haladó s fölvirágzó város csinos, új épületeire, egyre visszaemlékezve arra, „hogyan itt hajdan szebb élet volt.“

„Barna falad roppant vázként mered a levegőnek, Mintha kivágya korunk mostoha terhe alól. Hasztalan! elhúnytál; az enyészet vaskeze rajtad Vad diadalmi jelül hamvadon edzi dühét.“

(Kisfaludy Károly.)

E bús dűledék mellett, épen a patak szélén, őrcsapatként áll egy csoport eget verdeső jegenyefa, mely a római birodalomból származván, ama hatalmas hadsereg utolsó töredékének jelképül tekinthető, mely egykor az egész világ fölött győzelmeskedett, azután győzelmi szerencséjének túlságos élvezetében saját életerejét emészte föl, teljesen tönkretett. Évszázadok után e nép még egyszer hódító háborút kezdett. De az erő hiányzott, csak a római keveltség és a merész uralkodási vágy maradt meg neki és így támadása szétesett a műveltség hatalmas vára alatt. A műveltség nagy hatalom.

Sok nemességet mutat a jegenyefa, ha egyedül áll a parkban, az út szélén vagy a csárda előtt. De a római remek oly szerfölött előkelő, hogy elidegenit, és oly hideg s merev, hogy a parkban a többiek között nem szeretjük látni e magas fát. A többiektől elfajozva, zavarja az összhangzatot, melyben a kertben levők valamennyien egymáshoz állnak; ő túlságos magas és keskeny. Behatóbban megvizsgálva: a jegenyefa valóságban nem azon erőteljes fa, mint külsőleg mutatkozik; belseje gyöngye, fája ros-

A jegenyefa (*populus pyramidalis*) tényleg kevés becsűsel bír. Fasorok ültetésére alkalmas és a sorúkat szépíti, de nem oly hasznos, mint a többi fa a napsütötte úton, mert az árnyéka csekély és ezt is majd ide, majd oda veti, aszerint, mint ő ezt a nappal épen elvégzi, nem mindig úgy, mint azt az utas szeretné, az úton keresztül. Nem is a legjobb őre valamely szent ügynek, mint ezt a hajdani püspöki palotának sorsa bizonyítja. Fáját az esztergályosok használják.

„Igyunk, barátim! a komor
Bú lángja nem csatázik
Ha pécsi (mádi) borral a gyomor,
A kis pokol, megázik.“

Csokonay eme versét zengé hozzám egy levegőbeli hang, midőn a régi romot hű őrcsapatjával elhagyva, Bacchus úrnak szentelt két hajlékához közeledtem. „Pécsi borral?“ Megiszsa ezt már évek óta a phylloxera. S mégis új vendéglő épült ott, hol azelőtt egy is sóhajtozott vendég után? Sok a jóból, különösen midőn most édes mindnyájan vizivók leszünk. Sűrű pocsolyába foly majd világunk. A búkergető „igyunk“ kal elménk nem hevül föl majd, hanem sáros lesz biz az. Avagy gyomrunk tán még pécsi víztől sem fog megázni? Könnyen meglehet, ha a víz felhasználásában helyes intézkedések nem tétetnek és ha a Mecsek erdős leplét elveszik. Suha R. városi erdőmester úr s szeretve tisztelt barátom iparkodik ugyan a köves Mecseket újlag befásítani; ámde lelkiismeretes szorgalmának, elismert szaktudományának és ügyes kezének dacára mégis idő kell ahhoz. Legalább is tíz évvel előbb kellett volna a befásítással elkezdni. A természet ugrást nem tesz. És a külvárosi nép kevés érzékkel bír az új ültetések iránt, az erdőt saját tulajdonának vélvén azt hiszi, hogy a figyelműtetés: „Tilos a legeltetés!“ nem neki, ha em csak másnak szól. Ily fölfogással szemközt s a hol a közügyek iránti érzéket csak az önérdék pótolja, ott a szaktudomány és szakférfiúnak földőző ügybuzgalma nem elegendő.

A forrás mögötti, kősziklás hegy csak törpe cserjékkel, apró fenyőkkel és szegényes növényecskék egész seregével van elborítva. E törpék és kiéhezett szegények alig vegetálnak és így árnyékukkal nem járulhatnak a vízforrás öregbitéséhez. Láttam itt a nyomorult s szegények között a korai daravirágot (*Draba verna*) is, vékony szálu száron fehér virággal. Nem tudom, de hinni akarom, hogy onnét vette nevét, mivel tenyészhelye többnyire oly száraz és táptalan, mint a dara. Németül igen jellemzően „Hungerblümchen“-nek nevezik, mert a sovány föld oly kevés tápot nyújt, hogy éheznie kell szegénynek; azért vékony, erőtlén, szegényes öltözötű és rövid életű! A daravirágnak több nővére, faja van. Ezek a szegények gyermekei, kik a tavasz ajtáin kopogtatnak és könyörögnek száraz kenyérért.

Lenn a réten, ahol a „Pécsi víz“ nyugat, aztán dél felé sietve keresi föl a Drávát, ott a füvecskéknek, például a százszorszép rukercznek (*Bellis perennis*) stb.-nek sokkal jobb módjuk van. A százszorszép a daravirágnál százszor szebb, ami ugyan kevésbé az ő, mint inkább a gazdagabb talajának az érdeme. Nagy kéjelmességgel nyújtja ki gyökerecskéjéből laposkás leveleit és sima, gömbölyű száron emeli föl, szerényen ugyan, de mégis öntudatosan, arany-sárga fejecskéjét, mely fehér, sugáros nyakfodorral van körülvéve. A pásztor szívesen időz e virág mellett, mert tudja: csak az boldog, aki szerettetik s szeret. Hisz tőle kérdezi, vajjon szeretője hű marad-e most s mind örökké? „Szeret-e? — Nem szeret? — Szeret-e? Nem szeret?“ Eképpen kérdezi, miközben a szirmokat egyenként letépi egészen az utolsóig; ezt tekintti megmondhatójának annak, vajjon óhajtása zöld kikötőjéhez jut-e majd? Erősen hiszi és reményli, hogy az utolsó szirm mondja a hívséges kis szót: igen! Így epekedik a szép pásztorlegény a csinos, pirosarcu leányért.

A tavasz első tarka játszótársai, a csinos pillangók egész nyári ruhában röpködtek ide-oda a tavasz kellemében, majd lenn a földön, majd magasan a levegőben és itt a föld nedves helyeire, ott pedig árnyékos cserjék alá szállva pihentek meg. Még csak kevesen valának, mert a pillangók legtöbbször még nem érkezett meg az ideje. Itt szállingózott a nagy barna róka-lepke vagy csalán pillangó (*Vanessa Puly chlo-*

ros) vörös barnás színű, fekete erekkel s pontokkal és alsó szárnyain kék folttal; a kis róka-lepke vagy közönséges csaláncz (*Vanessa Urticae*) az előbbihez igen hasonló, csak világosabb színű és kisebb: továbbá a C-róka (*Vanessa C-album*) melynek szárnyain ezüstsínű C-bötös jelvénye van és a csalánczokhoz nagyon hasonlít; végre *Colias Rhanni*, melynek szögletes szárnyai mind egyiken rozsdavörös pontok vannak; ez különben ezitromsárga színéről is könnyen megismerhető.

Vidor kedvvel és nem sokat törődve az élet komolyságával vagy azon komor hatalmakkal, melyek sötét homályban intézik és szövik a földi kétes pályák irányait, röpködtek ide-oda, örvendezve az életnek és azon jó reményben, hogy tartós jó kedvben és gond nélkül járják be pályafutásukat. Szárnyaik egész életükben egyik vigságból a másikba viszik őket.

Ez némileg példányképen tünt föl nekem, miképen kell saját magunk és embertársunk javára élnünk.

Fontoljuk meg a veszélyt, álljunk ki a sikra és küzdjünk bátorsággal, mert így illik a férfúnak. Távol maradjon tőlünk a csüggetegség. A pillangók módjára vidor kedvvel, Istenben, az örök igazságban és önönmagunkban bizva, menjünk előre, az élet viszállyain keresztül. Így emberi hivatásunkat teljesítve eleget élünk és a gondviselés kimérte életidőnket kelően élveztük. S az utolsó óráinkban:

„Mikor lesz, hogy lelkeim letévén

A testnek gyarló kérégeit,

S angyali pillangóvá lévén

Lássá Olympus kertjeit,

Hol őket egyik vigasságból

Másikba új szárnyak vigyék,

Hogy a sphaerákban nőtt rózsákból

Örök ifjuságot igyék.“

(Csokonay Vitéz Mihály.)

A szabad természetben nyert benyomások által szellemileg erősödven, megfordítottam a kocsis rúdját és oda siettem, hol a tűzhely arany lánggal lobog.

(Folytatása köv.)

Gabona-árjegyzék

Pécs szab. kir. városában 1893. évi június hó 10-én tartott határozatról.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buzza) őszi	7	60	7	40
) tavaszi	—	—	—	—
Közteszter) ó	9	80	6	60
) új	—	—	—	—
Rosa) ó	6	70	6	40
) új	—	—	—	—
Árpa) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	—	—	—	—
) új	—	—	—	—
Zab) őszi	—	—	—	—
) tavaszi	7	—	6	80
) új	—	—	—	—
Répeze)	—	—	—	—
Bükköny) széna	—	—	—	—
Kukoricza) ó	5	80	5	90
) új	—	—	—	—
Széna) ó	3	50	3	—
) új	—	—	—	—
Szalma)	2	—	1	50

Kinálát: különösen buzánál nagy volt (mintegy 300 gabona kocsis volt a piacon.)

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

Egy könnyű nátur

fedeles hintó

jutányos áron eladó Kovátsits Antal szijgyártónál Pécsen, Irgalmasok bazárjában.

TAIZS JÓZSEF

nyomtatvány-raktárában és írószer-kereskedésében kapható:

Az ev. ref. lelkészi hivatalok részére a zsinat által kibocsájtott mintának megfelelő

keresztelési, esketési és halálozási anyakönyvek
és a hozzá tartozó **kivonatok.**

Baranyavármegye

vásári szabályrendelete és a korcsmai zárórára
vonatkozó szabályrendelet.

Kivonat a közs. képviselő testületnek a közutak megállapítása tárgyában tartott ülés jegyzőkönyvéből stb.

Továbbá a világhírű Leonhardi-féle anthracen, fekete okmány, gallus, piros, kék és zöldszerű stb. tinták. Kitűnő és olcsó pecsétviaszok, ostyák, író és levélpapírok, írotollak, tinta- és porzó-tartók stb. stb.

nagy választékban és olcsó áron.

Idény május—október.

A cs. k. szab. déli vaspálya állomáshelye.

Daruvári ásványfürdő Szlavóniában.

Intéző fürdőorvos: **Dr. Degré Vilmos** Bécsből.

Bebizonyult gyógyhatás női betegségeknél, mint: magtalanság, sápkór, fehér-folyás, tisztulási zavarok, exsudat és hólyag fájdalmaknál, továbbá köszvény, csúz és idegbajok ellen.

Ujonnán berendezett

hidegvíz-gyógyintézet izzasztó-kabinokkal,

gräfenbergi mód szerinti bepólyázás. Villamos fürdők. Meleg és hideg zuhanyok. Massage svéd gyógy mód szerint. Inhalatio kamara stb. stb.

Daruvári fürdő a 830 méter magas szlavóniai középhegység alján fekszik, pompás parkokkal és fedett sétahelyiségekkel. Csinos társalgóteremmel és zenekarral, olvasóteremmel, melyben minden jelentékeny hirtlap stb. stb. található. A lakások és fürdők a jelen kor minden igényeinek megfelelőleg vannak berendezve. Árak jutányosak.

Felvilágosítást ad a fürdőigazgatóság Daruvári fürdőben.

Utánnymat nem díjaztatik.

Lakás változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy

mázoló-üzletemet
Pécsett, Mária-utca 3-ik számú házba helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó bármely munkát és azokat a legdiszesebben eszközölöm a lehető legjutányosabb árért.

A n. t. közönségnek becses pártfogását kérve, maradok mely tisztelettel

Brézits Ferencz
mázoló és üveges.

Segédjegyző.

Jártas segédjegyző kerestetik azonnali belépésre. — Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

Ház eladó.

Barcs-telepen egy új, jó anyagból készült **cserépfedelű ház** eladó.

A házban **jó péküzlet** is van.

Venni szándékozik Barcstelepen, Almás-utca, az új pékséghez címzett **Szücs-féle** házban, a tulajdonosnál nyerhetnek bővebb tudósítást.

1893-iki friss töltés.

A temesvári 1891-iki kiállításon ezüst éremmel kitüntetett

Véghlesi

Vera-forrás

a legtisztább, legjobb és legolcsóbb szénsavdús alkalis savanyúvíz Szalatna-Véghlesen (Zólyomgyében.)

Főraktár Villány és környékére

Gyimóthy Jákó

ezelőtt

Worlicsek & Varga

kereskedő cégnél Villányban, hol is mindenemű vas-, fűszer-, üveg-, porcellán-, norinbergi és rövidárukat választékban kaphatók, azonkívül a Vera-víz kapható minden fűszerüzletben, gyógyszerárban és vendéglőben.

Borral keverve kitűnő asztali ital, legjobbnak bizonyult edült légzési, emésztési és nemi szervek betegségeknél, nemkülönben hólyagkatárús, vérszegénység stb.-nél. Orvosi bizonylatok szerint a véghlesi Vera-forrás vize a legjobb és leghathatóbb gyógyszer.

Prospectusok és árjegyzékek ingyen.

1893-iki friss töltés.

URAKNAK.

Az újkor legszebb találmánya a szabadalm. gátló-elektrikus készülék, a „Refector“, a mely a testen észrevehetetlenül viselhető, nemi gyengeség ellen (elgyengült férfierő), ha még oly idült is, kitűnő eredménnyel alkalmazatik. — A Refector minden államban szabadalmazva van és sok arany és ezüst éremmel lett kitüntetve, Dr. Volta tanár rendszere. A készülék, melynek ártalmatlanságáért kezeség vállalta, kényelmesen hordható a zsebben. Az orvosok minden országban állandóan ajánlják. Használati utasítással ellátott rőpiratok (zárt borítékban, 10 kr. levéljegyre ellenében) ingyen küld a cs. kir. szabadalom-tulajdonos **Augenfeld J.** elektro-technikus, Bécs, I, Schulerstrasse 18.

Pályázati hirdetmény.

Baranyamegye, Kővágó-Töttös községben levő felekezeti iskolában a

kántortanítói állás,

nyugdíjazás folytán, f. évi június hó végén üresedésbe jön, ennek betöltésére pályázat hirdetetik.

Ezen állás évi javadalmazása, 400 frt. készpénz, rendes lakás mely áll: 2 szoba, 2 konyha, pajta, istálló és kertből, azonkívül: 5 hold szántó, 20 és kertben kemény tűzlofa és szabad legeltetés.

A pályázni szándékozik kéretnek folyamodványokat, tanítói oklevelük és kántori teendőkben való jártasságukat igazoló okmányok, melléklete mellett, f. évi június hó végéig Töttös-község, iskolaszékénél vagy e község bírájánál, beadni.

K. Töttösön, 1893. június hó 9 én.

Egédi Gábor

bíró.

Czirják János

iskolaszéki tag.

Varga Ferencz

iskolaszéki tag.

Ujjonnan megnyilt fényképészeti műterem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Széchenyi-téren Dr. Loewy-féle palotában** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő berendezéssel bíró

fényképészeti műtermet

nyitottam, melyben a fényképészet terén minden legúj. találmányt, még itt elő nem állított dolgokat is készítek, a rendes photographiától elkezdve minden nagyságban, ugymint: mignon, visit, cabinet, kis makárt, nagy makárt, boudoir, muschel, eddig ismert rendes nagyságokat, a legjutányosabban és legfinomabb kivitelben élethűen készítek, a miért is a nagyközönség meggyődésére mitaképpel készséggel szolgálok, továbbá a rendes ismert nagyságokon kívül még minden nagyságot készítek egész életnagyságig, szintúgy csoport-, táj- és interiór-felvételeket, különleges berendezés gyermek felvételekre, továbbá másolatokat régi képekről életnagyságig, szintúgy **platinképeket**.

Különlegességek! A fényképészet terén legújabb találmányokat úgy mint készítek fényképeket zsebkendőbe bele etetve, melyek soha ki nem moshatók, továbbá selyemre minden színűre, vászonra (linografia), mely épen olyan tartós mint egy olajfestmény, továbbá különös szépségű **opál-képeket**, készítek fényképeket directe ráetve fára és esontra; továbbá felhívom még a nagyközönség figyelmét **chromo, aquarell és olaj-festményeimre**, melyeket természet után is, vagy régi képekről is a legművésziessében és hűen készítek.

A midőn erről értesíteni van szerencsém a nagyközönséget, egyidejűleg vagyok bátor azon kérést intézni, hogy becses látogatásaival műtermemet szerencsételtetni méltóztassanak. — Műtermemet minden reclamtól óva, csakis előállított fényképeim által kiérdemelt pártfogásért es. lezem.

PAPP L. fényképész és festész

Széchenyi-tér, dr. Loewy-féle palota.

Hazánk legkedveltebb savanyúvize

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

Kitűnő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi,

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabbban a homokos talajban termelt savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyúvize.

Ujabb orvosi bizonylatok az Ágnes-forrásról Mohán.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendelem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben.

Budapest, 1892. márczius hava.

Dr. Kéti Károly,
ny. r. egyet. tanár.

Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt **kolera-járvány** alatt **mohai Ágnes-forrását** kitűnő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyúvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatálhattam, hogy nemesak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is **legelő** helyen áll.

Budapest, 1892. november 17.

Dr. Glaser Marcel.

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincsét, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a kórjavulat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.

Adja Isten, hogy a külföldi hasonezélra alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk **ásványvíz-forgalmából.**

N.-Szalonta, 1892. október 20.

Dr. Deme Béla,
járás és Bihar. t. b. főorvosa.

A kolera-megbetegedés ellen präservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Cziráky
Főraktár

Édeskuty L.

cs. és kir. és
széchenyi-udv.
ásványvíz-
szállítónál.

BUDAPEST, Erzsébet-tér 3. sz.